

Type Bevægelsesaktivitet, værkstedsaktivitet

Varighed 270 minutter (6 lektioner)

Trin 0.-3. klasse

Fag Idræt, natur/teknologi, dansk

Verdensmål 12: Ansvarligt forbrug og produktion
14: Livet i havet

Et liv som havskildpadde

Formål

At eleverne lærer om havskildpadder og deres livsvilkår. Der er fokus på problemerne med forurening af havet og de medfølgende problemer for havskildpadderne. Formålet med dette læringsmodul er, at eleverne opnår en forståelse af, hvad en havskildpadde er, og hvordan den lever. Der er også fokus på havskildpaddernes forringede livsvilkår, men aktiviteterne lægger op til, at eleverne finder løsninger og gode idéer, der kan hjælpe på problemerne.

Forberedelse

Læringsmodulet er opdelt i tre dele. Disse forberedelser skal underviseren gøre sig for at være klar: Første og tredje del af modulet foregår i en hal eller gymnastiksal (eller et andet stort lokale).

Anden del af modulet foregår i et klasselokale.

Til værkstedsaktiviteten skal der skaffes nogle materialer.

Ellers kræver det, at underviseren skaffer adgang til kilderne. Printer artikler eller viser dem på tavlen.

Underviseren sætter sig ind i den nødvendige viden for at introducere eleverne til forløbet.

Underviseren er desuden igangsætter af de lege, der skal leges i første og tredje del af modulet.

I kan evt. være to eller tre klasser sammen om legene – det giver mere liv.

Materialer og faciliteter

Til 1. del af læringsmodulet skal der bruges 40-50 ærteposers el.lign. Desuden gerne overtræksveste til halvdelen af eleverne. Der skal leges to lege, som kræver et stort område, fx en hal eller en sal.

2. del foregår i et klasselokale eller værkstedslokale. Der skal bruges følgende materialer: mælkelåg fra skolemælk (grønne og hvide, et låg pr. elev), karton (et stort stykke pr. gruppe m. 3 elever + noget ekstra til at klippe i), sakse, tuscher, lim og en terning pr. gruppe.

Til 3. del skal igen bruges ca. 50 ærteposers og et stort område at lege på. Det kan være en god ide at have et print af symbolet for verdensmål 14 (Livet i havet) med.

Beskrivelse

1. DEL

Eleverne samles i en hal eller sal. Underviseren introducerer eleverne til dagens emne, som er havskildpadder. Scenen sættes for første runde bevægelseslege ved at underviseren kort fortæller lidt om havskildpadder.

Det kunne være disse fire fakta:

- Lever i alle verdens have på nær de allerkoldeste steder
- Kan blive op til 150 år gammel
- Lægges 250 æg om året. Æggene udklækkes efter 60 dage.
- Spiser vandplanter, vandmænd, smådyr og tang

Kender eleverne andre fakta om havskildpadder? Tag en runde og hør, hvad eleverne har af viden. Elevernes introduceres nu til første havskildpaddleleg, som herefter leges.

Leg: Jagten på mad

Et område på størrelse med en gymnastiksal (ca. 10x20 meter) bruges til denne leg. I hver ende laves et lille område, der er landjord og samtidig helle for havskildpadderne. Resten af området er vand og det hav, havskildpadderne skal svømme i for at finde mad.

I "havet" fordeles 40-50 ærteposer (eller lignende), der gør det ud for havskildpaddemad.

Ca. 4/5 af eleverne skal være havskildpadder. De må kun bevæge sig ved at kravle fremad med maven helt mod gulvet. De skal fra deres fristed på landjorden begive sig ud i havet og fange mad. De må fange en ærtepose ad gangen og forsøge at få "maden" med hjem til modsatte landjord af den, de startede ud fra. Det gælder om for den enkelte elev at fange så meget mad som muligt, så de skal tælle deres fangst. Havskildpaddens fjende nummer et i havet er spækhuggeren. Spækhuggeren spiser havskildpadder. 1/5 af eleverne udvælges til at være spækhuggere. De må bevæge sig i legen ved at gå krabbegang. Når en spækhugger fanger en havskildpadde, bytter de roller.

Underviseren sørger for, at den opsamlede "mad", der ender på "landjorden", igen fordeles i havet, så der altid er mad at hente for havskildpadderne. Legen fortsætter, så længe elevernes energi i legen er god.

Leg: Læg flest skildpaddeæg

Samme område som ovenfor og samme inddeling. De to områder i enderne er fortsat landjord, og resten er fortsat havet. Alle elever er i denne leg havskildpadder. Gruppen deles dog i to. Det er en god ide at give det ene hold "skildpadde-veste" på, så man kan se forskel på de to hold. Hvert hold får tildelt et stykke landjord, der er deres.

På hvert af de to stykker landjord fordeles 15-25 ærteposer. Ærteposerne er i denne leg skildpaddeæg. Havskildpadder kravler op på land, når de skal lægge deres mange æg, og graver dem ned i sandet.

Nu gælder det om for alle havskildpadder at "svømme" (løbe) gennem havet til modsatte landjord og erobre et æg. For at lægge dette æg skal det bringes gennem havet og tilbage til egen landjord. Bliver en havskildpadde med æg fanget af en havskildpadde uden æg fra modsatte hold, afleveres ægget. Kun havskildpadder uden æg kan fange og erobre æg fra modstanderen.

Det gælder om på 7 minutter at lægge flest æg på sin landjord. Efter 7 minutter kan der tælles æg, og et havskildpaddehold har vundet.

2. DEL

Eleverne samles i et klasselokale til introduktion og værkstedsaktivitet.

Introduktion

Læs sammen med eleverne disse to artikler om havskildpaddernes liv samt udfordringer i havet. Lad eleverne komme med indspark og kommentarer i relation til den nye viden.

Fortsættes næste side >>

<https://denblaaplanet.dk/10-ting-du-maaske-ikke-vidste-om-havskildpadder/>
(Søgeord: ting du måske ikke vidste om havskildpadder)

<https://denblaaplanet.dk/5-trusler-mod-havskildpadder/>
(Søgeord: 5 trusler mod havskildpadder)

Værkstedsaktivitet

Alle elever skal lave en lille havskildpadde af et mælkelåg og noget karton. Brug mælkelåg fra skolemælk og gerne de grønne. De hvide kan også gå an, de kan farves grønne med tusch.

Låget gør det ud for havskildpaddens skjold. Brug karton, tuscher og lim til at producere et lille hoved, store forben og mindre bagben. Man kan også tegne på låget og skabe mønstre på skjoldet. Find nogle gode fotos af havskildpadder som inspiration for eleverne.

Når alle elever har skabt deres egen lille havskildpadde, skal den bruges til et lille spil.

Eleverne er sammen tre og tre om at lave det lille spil. Eleverne skal selv finde på spillet. De skal bruge deres skildpadder som brikker, og de får en terning og et stort stykke karton. På dette stykke karton skal de lave en spilleplade, hvor deres skildpadder kan rykke fra et startsted og i mål.

Snak med eleverne om, hvilke muligheder der findes for at lave udfordringer undervejs. Bliver de spist af en spækhugger og må stå en tur over? Bliver de fanget af en stærk strøm og svømmer hurtigere, så de må slå en ekstra gang med terningen? Eller spiser de en plastikpose og bliver syg, så man kun må rykke et felt frem? Prøv at udfordre eleverne på at lave sjove spil, og lad dem spille hinandens spil, når de er færdige.

3. DEL

Forløbet om havskildpadder afsluttes i hallen eller salen. Der skal leges en sidste leg.

Men inden legen startes, samles eleverne til en kort introduktion og snak. Eleverne ved fra de tidligere aktiviteter, at det er et problem, at verdenshavene er forurenede, og at plastaffald er et stort problem for mange dyr inklusiv havskildpadderne.

Introducer kort eleverne for, hvad verdensmålene er, og vis dem logoet for mål nummer 14 - Livet i havet. Fortæl dem, at dette verdensmål handler om, at alle dyr og planter i havene skal have det godt. Spørg eleverne, om de kender til andre dyr i havet, der er truet?

Leg: Mindre plastik - mere liv

Samme område som i de to første lege og samme inddeling. Eleverne deles i to lige store hold. Hvert hold er et land, der ønsker at fjerne alt plastik fra havet og redde havskildpadderne. Hvert hold starter i deres eget land (hver deres ende). Den modsatte ende er det hav, de skal rense for plastik.

I hvert hav fordeles ligeligt en masse plastik (ærteposer).

Nu gælder det om for hvert hold at skynde sig at samle plastik op af deres hav og løbe tilbage og lægge det i deres land. Dette gøres ved at samle ét stykke plastik op af gangen og løbe ned og lægge det i deres land. Det hold, der har fjernet mest plastik fra deres hav, vinder. Der spilles flere runder.

Sidste runde: begge lande skal arbejde sammen om at fjerne plastikken, som kommer til genanvendelse (ærteposerne samles et sted, fx i en pose eller kasse).

Afslut med en snak om, hvad der sker, når landene arbejder sammen?

LINKS OG ØVRIGE KILDER

<https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/den-gamle-havskildpadde/>

Bøger til målgruppen:

Havskildpadder - Lena Lamberth, Lamberth, 2018

Skildpadder - Sigurd Toftdahl Terkelsen, Turbine, 2017